

1b

KLASA: 602-04/09-05/3
URBROJ: 380-04/39-09/8
Zagreb, 1. rujna 2009.

ZAPISNIK

9. sjednice Rektorskog zbora u akademskoj godini 2008./2009., održane 27. srpnja 2009. godine u 10 sati u prostorijama Tomislavovog doma, Sljeme, Zagreb

Nazočni članovi Rektorskog zbora:

- prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku,
- prof. dr. sc. Ante Uglešić, rektor Sveučilišta u Zadru,
- prof. dr. sc. Robert Matijašić, rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli,
- prof. dr. sc. Pero Lučin, rektor Sveučilišta u Rijeci,
- prof. dr. sc. Alekса Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik Rektorskog zбора

Nazočni predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa:

- Dr. sc. Radovan Fuchs, ministar znanosti, obrazovanja i športa
- Vito Turšić, dipl. iur., ravnatelj, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ostali nazočni:

- Prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica za znanost i tehnologiju Sveučilišta u Zagrebu
- Prof. dr. sc. Ksenija Turković, prorektorica za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Drago Žagar, prorektor za nastavu i studente Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku
- prof. dr. sc. Marli Gonan Božac, prorektorica za znanstvenoistraživački rad Sveučilišta u Puli
- prof. dr. sc. Tonči Mikac, pomoćnik rektora za poslovne i integracijske procese Sveučilišta u Rijeci
- Olga Šarlog Bavljak, dipl. iur., akademska tajnica Sveučilišta u Zagrebu
- Roberta Hlača Mlinar, dipl. iur., glavna tajnica Sveučilišta u Rijeci
- mr. sc. Tamara Dagen, stručna suradnica za odnose s medijima Sveučilišta u Zagrebu

Prof. dr. sc. A. Bjeliš, predsjednik Rektorskog zbor, otvorio je 9. sjednicu Rektorskoga zbor u ak. god. 2008./2009. te predložio da se usvoji dnevni red koji su članovi Rektorskog zbor dobili uz poziv za sjednicu,
Rektorski zbor jednoglasno je prihvatio sljedeći

dnevni red:

- 1.) Polazišta budućeg Zakona o sveučilištu
- 2.) Ostalo

1.) Polazišta budućeg Zakona o sveučilištu

Na početku ove točke dnevnog reda članovi „Nacionalnog“ Povjerenstva za izradu prijedloga novog sustava školarina koji je imenovao bivši ministar prof. dr. sc. D. Primorac, prof. dr. sc. K. Turković, prof. dr. sc. D. Žagar i prof. dr. sc. M. Gonan Božac izvijestili su o dosadašnjem radu:

- Održana su dva sastanka na kojima su predstavljeni europski modeli školarina koje je pripremio Institut za javno obrazovanje (i koji dopunjuje svoj materijal);
- dostavljen im je i prijedlog novog Zakona o sveučilištima koje je izradilo Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa;
- u raspravi na sjednicama nisu jasno definirane zadaće Povjerenstva: izrada prijedloga novog sustava školarina kojim bi se dopunio novi Zakon o sveučilištima, izrada novog ZOS - iako se o njemu nije na sjednicama Povjerenstva raspravljalo ili izrada sva tri zakona iz područja visokog obrazovanja i znanosti (Povjerenstvo bi valjda trebalo biti paravan za nove zakone koje predlaže MZOŠ).
- Raspravljalo se i o tome što znači besplatno školovanje.

Prijedlog novog sustava školarina trebala bi – temeljem zaključka Povjerenstva – izraditi uža skupina sastavljena od ekonomista i pravnika; rok: kraj mjeseca rujna 2009.

Rektor prof. dr. sc. A. Bjeliš naglašava da je promjena legislative iz područja visokog obrazovanja i znanosti već započela donošenjem Zakona o osiguranju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, a koliko još novih zakona i kada odgovor bi trebalo dati MZOŠ.

Rektorica prof. dr. sc. G. Kralik podsjeća da se govori o tri nova zakona i smatra da oni moraju paralelno biti doneseni što ne može biti u kratkom roku; njima također treba riješiti pitanja stručnih studija. Ako će izvrsnost biti jedini kriterij za besplatno školovanje onda MZOŠ to pitanje može brzo riješiti definiranjem tog pojma.

Kod svih promjena predlagač bi morao i navesti razlog odnosno svrhu promjena i to očekujemo od MZOŠ.

Rektor prof. dr. sc. P. Lučin smatra da bi bilo dobro da se novi Zakon o sveučilištima donese odvojeno, smatra da bi morao poticati duh poduzetništva i upravljanja sveučilištima na nov način, ali, kao što je u radnim verzijama Zakona video, ne bi bilo dobro da polovicu članova uprave bira politika. Potrebno je više istaknuti neovisnost rektora te uopće regulirati pitanja javne odgovornosti (istakao je kao primjer investicije – neracionalno investiranje, neracionalno korištenje prostora i dr.).

Također je potrebno pojačati efikasnost upravljanja fakultetima, a to može samo zakon reguliranjem pitanja pravne osobnosti i dr.

Rektor prof. dr. sc. A. Uglešić – očekuje od MZOŠ da o prijedlogu novog (novih) zakona provede raspravu, a ne da bude donesen kao Zakon o osiguravanju kvalitete bez ikakve javne rasprave.

Rektor prof. dr. sc. R. Matijašić smatra da je sve krenulo od besplatnog školovanja, a završilo prijedlogom novog Zakona.

Rektor prof. dr. sc. A. Bjeliš – smatra da Sveučilište u Zagrebu treba promjene zbog kvalitetnijeg načina upravljanja i financijske sigurnosti obzirom da stalno živimo u financijskoj neizvjesnosti. Proračun bi trebao biti veći i razvojni jer dosadašnji proračun prikazuje obrazovanje kao potrošni dio, a ono to ipak nije. Nakon dluke Ustavnog suda iz 2006. Koja je ukazala na neke problematične formulacije u Zakonu, nisu uslijedili koraci koji bi pokrenuli daljnju integraciju Sveučilišta što u novom Zakonu treba bolje riješiti. Iz dosadašnjih razgovora s upravom MZOŠ stekao je dojam da je intencija, i predlagatelja i onoga tko donosi zakon, da se žele napraviti strukturne promjene. Tko prati stanje u EU shvatit će da su one neminovne. Jedino je pitanje hoće li se to u okolnostima recesije /krize, u 2010. godini to moći napraviti.

Rektorski zbor traži od predlagatelja zakona da ih upozna s osnovnim postavkama i motivima zašto se ide u promjene zakonodavstva te s predviđanjima što i u kojim rokovima čeka sveučilišta.

Vito Turšić, dipl. iur., ravnatelj Uprave za visoko obrazovanje MZOŠ

-sve verzije novog Zakona o sveučilištu koje su viđene u javnosti samo su radni materijali, a o konačnom prijedlogu provest će se javna rasprava. Polazište novog Zakona, kako ga vide u MZOŠ, bilo bi na jedinstveni način objediniti okvir organizacije svih sveučilišta „Stara“ sveučilišta nemaju akt o osnivanju pa se Zakonom treba riješiti i njihov pravni status radi upisa u registar osnivača sastavnica (sveučilišta, ne RH kao do sada)

- Sveučilišna tijela trebala bi biti operativnija, a rektori bi dobili veće ovlasti i trebali imati utjecaj na izbor čelnika sastavnica. Rektor bi morao moći provoditi odluke sveučilišnih tijela. Također bi morao moći provoditi odluke sveučilišnih tijela. Također se treba mijenjati i način izbora rektora u kojem mora sudjelovati i osnivač sveučilišta (dobar primjer:austrijski model izbor rektora).
- Osnivač također mora jasno riješiti i pitanja komercijalizacije sveučilišta te
- Uvesti novi sustav financiranja koji bi podrazumijevao trogodišnje programsko financiranje temeljem ugovora između Sveučilišta i MZOŠ. S današnjeg oblika vatrogasnog financiranja treba prijeći na strateško financiranje.
- U novom Zakonu o sveučilištima treba riješiti i pitanje školarina.
- Visoke škole i veleučilišta – njihov bi se položaj riješio posebnim zakonom i na njih se ne bi mogao primijeniti sustav autonomije.

Iako planira pokrenuti javnu raspravu u studenome 2009. MZOŠ ne brza s rokovima jer želi dobar Zakon koji bi kvalitativno poboljšao sustav visokog obrazovanja i znanosti. Zakon o osiguravanju kvalitete morao se donijeti u skraćenom postupku da se zaustavi trend osnivanja visokih učilišta.

Rektor prof. dr. sc. P. Lučin naglašava kako je, uz ono što je već ranije naveo, novim Zakonom nužno riješiti i pitanje binarnog sustava i bolonje za koju mora istaknuti da ne funkcioniра kako bi trebala. Smatra da financiranje putem programskih ugovora zahtjeva širu promjenu cijelog sustava, a socijalnu dimenziju – tzv. besplatno školovanje i dr. treba uskladiti s cijelim državnim sustavom.

Rektora prof. dr. sc. R. Matijašića brine brzina kojom se planiraju promjene, a neki dijelovi Zakona iz 2003. niti do danas nisu zaživjeli.

Rektor prof. dr. sc. A. Bjeliš smatra da su promjene u sustavu nužne, ali uz prethodnu analizu „starog“ sustava i rezultata koje je pokazao. Binarni sustav treba razvijati jer ne mogu svi raditi sve. I rektor i čelnici trebaju dobiti jače ovlasti kako bi bili kreativniji. Također je nužno novim Zakonom riješiti pravni status zaposlenika i studenata – oni moraju biti sveučilišni.

Lamp sam također nije nikada zaživio.

Rektorski zbor također mora, kroz svoje članove Povjerenstva svojim stavovima, uz MZOŠ, dati inicijativu za uvođenje željenih rješenja u novi Zakon.

Rektor prof. dr. sc. P. Lučin smatra da odredbe o školarinama ne bi trebale biti u Zakonu o sveučilištu već u Zakonu o visokom obrazovanju jer moraju biti jednake za sve studente na javnim visokim učilištima.

Prorektorica prof. dr. sc. K. Turković smatra da se do određenih (dobrih) rješenja u novim zakonima mora doći temeljem dijaloga između MZOŠ i RZ. Naša sveučilišta su vrlo različita pa se i to mora na određeni način riješiti u zakonu. Zakon o sveučilištima puno je „ozbiljniji“ od Zakona o osiguravanju kvalitete i tako mu moramo i pristupiti.

Prorektorica prof. dr. sc. M. Kovačević – naglašava kako sveučilišta imaju problema te su promjene nužne te da svaka zakonska promjena i kreće zbog toga jer postoje poteškoće. Bologna ne funkcioniра jer svi znamo na koji su se način donosili studijski programi – kozmetičkim prerađivanjem starih programa; previše je studijskih programa, previše kolegija, nema kadra, loši doktorski studiji, nema pokretljivosti studenata, nema kadra, sustav je skup – definitivno treba promjena što brža i što je moguće kvalitetnija. Nužno je usklađivanje i s EU. Sustav mora postati učinkovitiji.

Rektor prof. dr. sc. A. Bjeliš naglašava da je već sada frustrirajuće što dugo čekamo nove propise: na Sveučilištu u Zagrebu treba pristupiti promjeni Statuta, a ne može se dok nema novih zakona, koji bi se morali donijeti u paralelnoj proceduri.

Rektor je temeljem provedene rasprave predložio **zaključke** koje je Rektorski zbor prihvatio:

- nova legislativa u području visokog obrazovanja i znanosti nužno je potrebna,
- Rektorski zbor aktivnije će se uključiti u rad na novim zakonima uz naglasak da je potrebno da se svi novi zakoni iz sustava znanosti i visokog obrazovanja izrađuju paralelno i donesu istovremeno (što podrazumijeva i znanost i položaj instituta),
- Rektorski zbor smatra da je rujan 2009. prekratak za pokretanje javne rasprave o prijedlogu zakona, već drži da bi primjerenoj rok bio mjesec ožujak 2010. godine.

Dr. sc. R. Fuchsa, ministra, koji se naknadno priključio sjednici RZ (nakon Saborske rasprave o rebalansu – Proračuna RH) rektor je izvjestio o zaključcima današnje sjednice. Ministar je obavijestio rektore da u srpanjskom rebalansu Proračuna RH u sustavu visokog obrazovanja neće biti smanjena sredstava. Ministar se slaže sa zaključkom RZ da novi zakoni moraju ići paralelno, ali naglašava da zakon o sveučilištima ima prioritet i zato ide izdvojeno. Zbog obećanja studentima smatra da se rokovi moraju poštivati. Želi da novim zakonom kvalitetnije bude riješen odnos MZOŠ i sveučilišta (ne sastavnica). Uskoro se počinje pripremati radni materijal Zakona i visokom obrazovanju i Zakona o znanosti. Očekuje i od sveučilišta da krenu u reviziju studijskih programa te analizu i smanjenje vanjske suradnje gdje bi se također moglo znatno uštedjeti. Također je izvjestio o pregovorima s Europskom bankom za investicije i razvoj u vezi financiranja određenih projekata.

2.) Ostalo

Iduća sjednica Rektorskog zbora održat će se u srijedu, 23. rujna 2009. u Zagrebu u 11 sati.

Sjednica Rektorskog zbora završila je u 14,45 sati.

Predsjednik Rektorskog zbora

Prof. dr. sc. Alekса Bjeliš, v. r.

Zapisnik sastavila:

Olga Šarlog-Bavoljak, dipl. iur.
Akademска тајница Свеуčилишта у
Загребу